

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU BRZESKIEGO**

z dnia 2024 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177, poz. 1572) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim na lata 2024- 2026 o treści określonej w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania wynikające z Programu realizowane będą do wysokości środków przewidzianych na ten cel w budżecie Powiatu Brzeskiego na kolejne lata.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Brzeskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały
Nr.....
Rady Powiatu Brzeskiego
z dnia

POWIATOWY PROGRAM NA RZECZ ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE BRZESKIM
NA LATA 2024-2026

BRZEG, 2024 ROK

1. WPROWADZENIE

2. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM

2.1 RODZINY ZASTĘPCZE

2.2 RODZINNE DOMY DZIECKA

2.3. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE I PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJI W POWIECIE BRZESKIM

3. CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM W LATACH 2021-2023

3.1 RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

3.2 ŚWIADCZENIA FINANSOWE NA RZECZ RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH W LATACH 2021-2023

3.3 CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2021-2023

3.4 USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

4. ANALIZA SWOT SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU BRZESKIEGO.

4.1 POTRZEBY W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM

4.2 POTRZEBY W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

5. CELE PROGRAMU

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2024 – 2026 NA TERENIE POWIATU BRZESKIEGO

7. LIMITY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

8. BENEFICJENCI PROGRAMU

9. MONITOROWANIE PROGRAMU

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XXXIII/248/21 Rady Powiatu w Brzegu z dnia 16 grudnia 2021 r. przyjęto Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023, który był opracowany i realizowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu.

W związku z zakończonym okresem obowiązywania Programu, należało opracować nowy dokument w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Opracowany Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Brzeskim, a także z kierunkami polityki prorodzinnej państwa. Opracowanie tego programu daje szansę na pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych, które mogą być przeznaczone na wspieranie i realizację programów dotyczących budowania powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz może uzupełniać ofertę pomocową skierowaną dla rodzinnej, instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniających się wychowanków.

Należy podkreślić, że obowiązek wspierania rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Powyższy obowiązek jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej, realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami służby zdrowia oraz organizacjami pozarządowymi.

2. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM

System pieczy zastępczej w powiecie brzeskim obejmuje instytucje działające na rzecz rodziny i dziecka jakimi są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Sąd Rejonowy w Brzegu Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Brzegu, w Strzegowie i w Skorogoszczy.

Organizatorem pieczy zastępczej zgodnie z Zarządzeniem Nr 64/2011 Starosty Powiatu Brzeskiego z dnia 15 listopada 2011 r. na terenie Powiatu Brzeskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu. W ramach tego systemu organizator współpracuje z innymi instytucjami realizującymi zadania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych przepisów.

Pieczą zastępczą na terenie powiatu brzeskiego obejmuje:

- a) rodzinną pieczę zastępczą, w skład której wchodzi:
- rodziny zastępcze spokrewnione,
 - rodziny niezawodowe,
 - rodziny zawodowe,
 - rodzinne domy dziecka,
- b) instytucjonalną pieczę zastępczą tj. placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego.

2.1 RODZINY ZASTĘPCZE

W powiecie brzeskim według stanu na dzień **31.12.2023** roku **funkcjonowało 104 rodziny zastępcze, w których przebywało 147 dzieci.**

Zdecydowaną przewagę wśród rodzin zastępczych mają rodziny spokrewnione z dziećmi, których na koniec grudnia 2023 było **82.**

Na terenie powiatu brzeskiego funkcjonowała także **1 rodzina zastępcza zawodowa,** w której na dzień 31.12.2023 roku przebywało 3 dzieci.

Pozostałe rodziny to rodziny zastępcze niezawodowe.

2.2 RODZINNE DOMY DZIECKA

W 2023 roku na terenie powiatu brzeskiego funkcjonowały 4 rodzinne domy dziecka:

- **Rodzinny Dom Dziecka w Brzegu,**
- **Rodzinny Dom Dziecka w Zwanowicach,**
- **Rodzinny Dom Dziecka w Lewinie Brzeskim,**
- **Rodzinny Dom Dziecka w Śmiechowicach.**

W w/w rodzinnych domach dziecka przebywało na koniec 2023 roku **37 dzieci.**

2.3 PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE I PROCES DEINSTYTUCJONALIZACJA W POWIECIE BRZESKIM

W wyniku przeprowadzonych zmian wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie powiatu w 2023 roku funkcjonowały cztery wystandaryzowane placówki, które zostały dostosowane do wymaganej ilości miejsc, tj. **14**.

Dom Dziecka w Skorogoszczy z dniem 30.05.2022 r. został zlikwidowany i powstało **Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Skorogoszczy**, które obsługuje następujące placówki:

- **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Dom nad rzeką” w Skorogoszczy**
- **Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza typu interwencyjnego „Zielony dom” w Skorogoszczy.**

W przypadku **Domu Dziecka w Strzegowie** w 2022 roku prowadzone były wszelkie działania związane z dostosowaniem budynku do obowiązujących przepisów w ramach procesu deinstytucjonalizacji. Po ukończeniu prac remontowych i uzyskaniu wszelkich wymaganych opinii powiat brzeski złożył w grudniu 2022 roku stosowne wnioski do Wojewody Opolskiego o zezwolenie na prowadzenie dwóch nowych placówek opiekuńczo – wychowawczych w Strzegowie:

- **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Przyszłość”**
- **Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza typu interwencyjnego „Nadzieja”**

W 2023 roku powiat brzeski otrzymał stosowne zezwolenia od Wojewody Opolskiego i tym samym **od dnia 28.02.2023 roku** Dom Dziecka w Strzegowie został zlikwidowany, powstało **Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Strzegowie** i dwie nowe placówki, każda zapewniająca po 14 miejsc dla wychowanków.

W powiecie brzeskim funkcjonuje również **Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Brzegu**, które obsługuje:

- **Dom Dziecka nr 1 (ilość miejsc statutowych 15)**
- **Dom Dziecka nr 2 (ilość miejsc statutowych 30)**

Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Brzegu oczekują na standaryzację, a obecnie w ramach inwestycji z pozyskanych środków z programu Polski Ład są budowane 3 nowe budynki pieczy zastępczej.

3. CHARAKTERYSTYKA PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM W LATACH 2021-2023

3.1 RODZINNA PIECZKA ZASTĘPCZA

Tabela nr 1 – Liczba rodzin zastępczych powstałych w latach 2021 – 2023

Lp.	Rodziny zastępcze	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	8	7	8
2.	Rodziny niezawodowe	1	3	6
3.	Rodziny zawodowe w tym:	0	0	0
	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0
	Rodziny zastępcze specjalistyczne	0	0	0
4.	Rodzinny dom dziecka	0	0	0
5.	Ogółem	9	7	8

Źródło – opracowanie własne

Z powyższych danych dotyczących liczby rodzin powstałych w powiecie brzeskim wynika, iż w latach 2021-2023 nastąpił rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. Co roku utrzymuje się stały poziom przyrostu rodzin, jednak widoczny jest wzrost powstających rodzin zastępczych niezawodowych, co w przyszłości może rokować powstaniem rodzin zastępczych zawodowych w powiecie brzeskim.

Tabela nr 2 – Liczba rodzin zastępczych rozwiązanych w latach 2021 – 2023

Lp.	Rodziny zastępcze	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	3	2	3
2.	Rodziny niezawodowe	2	1	3
3.	Rodziny zawodowe w tym:	0	0	0
	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0

	Rodziny zastępcze specjalistyczne	0	0	0
4.	Rodzinny dom dziecka	0	0	0
5.	Ogółem	5	3	6

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2021-2023 rozwiązane było łącznie 14 rodzin zastępczych, w większości były to rodziny zastępcze spokrewnione (8). Powodem rozwiązania rodzin w tych latach był powrót dzieci do rodziny biologicznej, usamodzielnienie się wychowanka po uzyskaniu pełnoletności oraz adopcja.

Tabela nr 3 – Struktura rodzin zastępczych na terenie Powiatu Brzeskiego w latach 2021-2023

Lp.	Liczba Rodzin zastępczych	2021		2022		2023	
		L	%	L	%	L	%
1	Rodziny zastępcze spokrewnione	69	70,41	66	66,67	82	69,49
2	Rodziny niezawodowe	24	24,49	28	28,28	31	26,27
3	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	1	1,02	1	1,01	1	0,85
	1. pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0
	2. specjalistyczną	0	0	0	0	0	0
4	Rodzinny dom dziecka	4	4,08	4	4,04	4	3,39
5	Ogółem	98	100	99	100	118	100

Źródło: opracowanie własne

Struktura rodzin zastępczych w powiecie brzeskim w latach 2021-2023 to w około 70% rodziny zastępcze spokrewnione. Widoczny jest przyrost rodzin niezawodowych – w 2021 roku liczba rodzin zastępczych niezawodowych wynosiła 24 a już w 2023 roku wzrosła do 31.

Utrzymuje się liczba 4 rodzinnych domów dziecka, które przyjmują pod swoją opiekę w szczególności małoletnich w trybie interwencyjnego zabezpieczenia, często są to rodzeństwa, z uwagi na podejrzenie wystąpienia zjawiska przemocy domowej, jak również noworodki zabezpieczone ze szpitala po urodzeniu z uwagi na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców biologicznych (najczęściej matki biologicznej).

Tabela nr 4 – Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2021 – 2023

Rodziny zastępcze	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Rodzina zastępcza spokrewniona	84	79	104
Rodzina zastępcza niezawodowa	27	32	39
Rodzina zastępcza zawodowa, w tym:	3	3	3
Pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0
Rodzina zawodowa specjalistyczna	0	0	0
Rodzinny dom dziecka	35	39	37
Ogółem	149	153	183

*Opracowanie – źródło własne

W powiecie brzeskim w latach 2021-2023 zaobserwowano znaczący wzrost dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej – w 2021 roku było to 149 małoletnich, a w 2023 już aż 183 małoletnich. Widoczny był wzrost dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych oraz niezawodowych. Natomiast utrzymała się stała liczba dzieci umieszczona w rodzinie zastępczej zawodowej.

Dane dotyczące dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka również wskazują na wzrost, szczególnie z uwagi na umieszczane liczne rodzeństwa. Biorąc pod uwagę, iż w powiecie brzeskim funkcjonują 4 rodzinne domy dziecka, a ustawowy limit dzieci pod opieką prowadzących rodzinne domy dziecka to 8 – dane jasno wskazują, że w ostatnich latach umieszczane były dzieci ponad limity.

Należy w tym miejscu podkreślić ogromną rolę prowadzących rodzinne domy dziecka w powiecie brzeskim, którzy pod swoją opieką mają w większości dzieci posiadające orzeczenia o niepełnosprawności, które potrzebują głębszej diagnostyki zdrowotnej, jak również posiadają deficyty w edukacji i problemy w sferze emocjonalnej z uwagi na zaniedbania w rozwoju z powodu niskich kompetencji rodzicielskich i niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców biologicznych.

Tabela nr 5 – Liczba dzieci po raz pierwszy umieszczona w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023

Lp.	Rodzina zastępcza	2021	2022	2023
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	10	14	32
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	2	9	11
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	0	0	0
4	Rodzinny dom dziecka	7	9	4
5.	Razem	19	32	47

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2021-2023 wzrosła liczba dzieci po raz pierwszy umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W rodzinach zastępczych spokrewnionych w 2021 roku umieszczono po raz pierwszy 10 dzieci, a w 2023 roku znacząco wzrosła ta liczba, aż do 32 dzieci. Również w rodzinach zastępczych niezawodowych widoczny jest wyraźny wzrost umieszczonych dzieci w pieczy po raz pierwszy, gdyż w 2021 roku było to 2 dzieci, a w 2023 już aż 11 dzieci. Poprzez wzrost możliwości umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, jak i niezawodowych zauważalna jest mniejsza liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka po raz pierwszy. Niestety ma na to również wpływ liczba dzieci umieszczonych w tych latach ponad limity w rodzinnych domach dziecka, jak i mniejsza liczba adopcji pomimo uregulowanej sytuacji prawnej dzieci tam przebywających (powód: spadek liczby kandydatów na rodziców adopcyjnych w województwie opolskim – informacje powzięte z Ośrodka Adopcyjnego przy ROPS w Opolu).

Tabela nr 6 – Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w latach 2021 – 2023

Lp.	Rodzina zastępcza	2021	2022	2023
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	3	7	4
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	2	4	3
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	0	0	0
4	Rodzinny dom dziecka	3	3	3
5.	Razem	8	14	10

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2021-2023 rodzinną pieczę zastępczą opuściło 32 małoletnich przed 18-tym rokiem życia (czyli z wyłączeniem grupy wychowanków usamodzielniających się). Powodem opuszczenia pieczy zastępczej były decyzje Sadu o powrocie małoletnich pod opiekę rodzica biologicznego, a także przekazanie pod opiekę rodziny preadopcyjnej.

Tabela 7 – Liczba kandydatów na rodziny zastępcze oraz liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych

Kandydaci na rodziny zastępcze	Rok		
	2021	2022	2023
Liczba kandydatów	10	18	35
W tym: liczba kandydatów uczestniczących w szkoleniach na rodziny zastępcze	0	7	4
Ogółem:	10	18	35

Źródło: Opracowanie własne

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie brzeskim jest kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W latach 2021-2023 widoczny jest wzrost liczby kandydatów na rodziny zastępcze: kolejno w 2021-10 kandydatów, w 2022-18 kandydatów, w 2023-35 kandydatów.

W latach 2021-2023 została przeprowadzona kwalifikacja 63 kandydatów, z których 11 zostało również skierowanych na szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe. Po ukończeniu szkolenia kandydaci zostali również skierowani na praktyki w rodzinnych domach dziecka. Zgodnie z przepisami ustawowymi kandydaci na rodzinę zastępczą spokrewnioną są zwolnieni z obowiązku odbycia dodatkowego szkolenia.

3.2 Świadczenia finansowe na rzecz rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021 – 2023

Tabela nr 8 – Rodzaje świadczeń przeznaczonych dla poszczególnych rodzin zastępczych w 2021 r.

Rodzaj świadczenia	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka	Ogółem
Świadczenie miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	637.624	393.116	102.272	528.952	1.661.964
dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	29.311	0	2.644	16.318	48.273
świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	1.500	2.500	0	1.500	5.500
środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	6.300	4.150	2.700	27.700	40.850

Źródło: Opracowanie własne

Powiat brzeski w 2021 roku przekazał środki na świadczenia na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 1.661.964,00 zł, na dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka środki w kwocie 49.273,00 zł, na świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny w kwocie 5.500,00 zł, na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka środki w kwocie 40.850,00 zł.

Tabela nr 9 – Rodzaje świadczeń przeznaczonych dla poszczególnych rodzin zastępczych w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Rodzina zastępcza za spokrewnioną	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka	Ogółem
świadczenie miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	786.476	328.733	73.366	542.668	1.731.243
dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	24.913	0	1.374	17.541	43.828
świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	10.500	18.500	0	15.000	44.000
środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	6.700	4.700	2.300	30.800	44.500

Źródło: Opracowanie własne

Powiat brzeski w 2022 roku przekazał środki na świadczenia na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 1.731.243,00 zł, na dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka środki w kwocie 43.828,00 zł, na świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny w kwocie 44.000,00 zł, na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka środki w kwocie 44.500,00 zł.

Tabela nr 10 – Rodzaje świadczeń przeznaczonych dla poszczególnych rodzin zastępczych w 2023 r.

Rodzaj świadczenia	Rodzina zastępcza za spokrewnioną	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka	Ogółem
świadczenie miesięczne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	939.876	541.350	45.900	596.319	2.123.445
dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	20.419	9.314	3.113	24.550	57.396
świadczenia jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	18.000	0	0	15.650	33.650
środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	0	0	0	0	0
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	12.600	5.800	0	37.850	56.250

Zródło: Opracowanie własne

Powiat brzeski w 2023 roku przekazał środki na świadczenia na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 2.123.445,00 zł, na dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka środki w kwocie 57.396,00 zł, na świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny w kwocie 33.650,00 zł, na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka środki w kwocie 56.250,00 zł.

3.3 CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W LATACH 2021 – 2023

Tabela nr 11 – Liczba wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Placówka opiekuńczo – wychowawcza	Statutowa liczba miejsc	Liczba wychowanków na dzień 31.12.2023 r.	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w POW w 2023 r.
1.	POW „Zielony Dom” w Skorogoszczy	14	14	5 958,22
2.	POW „Dom Nad Rzeką” w Skorogoszczy	14	13	5 958,22
3.	POW „Przyszłość” w Strzegowie	14	14	6 811,38
4.	POW „Nadzieja” w Strzegowie	14	15	8 394,20
5.	Dom Dziecka nr 1 w Brzegu	14	11	5 848,01
6.	Dom Dziecka nr 2 w Brzegu	30	30	6 137,51

*Źródło – opracowanie własne

Dane za rok 2023 dotyczące liczby wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie brzeskim w większości placówek opiekuńczo-wychowawczych pokrywają się z liczbą statutową miejsc. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynosiła od 5848,01-8394,20 zł.

Tabela nr 12 – Liczba dzieci po raz pierwszy umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023

2021	2022	2023
7	8	23

*Źródło – opracowanie własne

W latach 2021-2023 wzrosła liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Znaczący wzrost zauważalny był w 2023 roku, gdzie wzrosła liczba umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej, a w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych decyzją Sądu 23 dzieci, w większości w trybie interwencyjnego zabezpieczenia, a w tym również dzieci poniżej 10 roku życia z uwagi na brak miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 13– Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą w latach 2021 – 2023

2021	2022	2023
7	7	6

W latach 2021-2023 placówki opiekuńczo-wychowawcze opuściło 20 wychowanków, powodem opuszczenia pieczy było usamodzielnienie się wychowanków, jak i powrót do środowiska biologicznego.

Tabela nr 14 – Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021- 2023

Lp.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Liczba dzieci			Liczba miejsc		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023
1	Dom Dziecka w Skorogoszczy	25			30		
2	POW „Zielony Dom” w Skorogoszczy		13	14		14	14
3	POW „Dom Nad Rzeką” w Skorogoszczy		14	13		14	14
4	Dom Dziecka w Strzegowie	24	24		25	25	
5	POW „Przyszłość” w Strzegowie			14			14
6	POW „Nadzieja” w Strzegowie			15			14
7	Dom Dziecka nr 1 w Brzegu	13	13	11	14	14	14
8	Dom Dziecka nr 2 w Brzegu	27	22	30	30	30	30
9	Ogółem:	89	86	97	99	97	100

Dane przedstawiają liczbę dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023 z uwzględnieniem liczby miejsc w poszczególnych placówkach. Tabela uwzględnia również placówki powstałe w procesie deinstytucjonalizacji w powiecie brzeskim.

3.4 USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Tabela 11 – Usamodzielniani wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023, z uwzględnieniem przyznanej pomocy (w zł)

Formy pomocy	Rok		
	2021	2022	2023
Łącznie w tym na:	126 413	175 068	131 448
Kontynuowanie nauki	124 718	123 537	84 081
Zagospodarowanie	1 695	5 259	5 346
Usamodzielnienie	0	46 272	42 021

Zródło: opracowanie własne

W latach 2021-2023 przyznano usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej pomoc finansową na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie w kwocie 126.413,00 zł -2021r., 175.068,00 zł -2022r., 131.448,00 zł -2023r.

Tabela nr 12 – Świadczenia wypłacone usamodzielnionym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia (zł)	Liczba wychowanków objętych pomocą finansową
1.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	68 487	53
2.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	33 614	4
3.	Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	3 821	2
Razem:		105 922	59

Zródło: Opracowanie własne

W 2023 roku w powiecie brzeskim 59 usamodzielnionych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało objętych pomocą finansowa w kwocie 105.922,00 zł na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie.

4. ANALIZA SWOT SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU BRZESKIEGO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Funkcjonowanie 4 rodzinnych domów dziecka	Brak rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia opiekuńczego
Różnorodność rodzinnych form pieczy zastępczej	Brak zatrudnienia prowadzących Rodzinne Domy Dziecka na podstawie umowy o pracę
	Niewystarczająca liczba rodzin zastępczych
	Brak rodziny zastępczej zawodowej typu specjalistycznego
Bezpłatne wsparcie specjalistyczne dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	Długie oczekiwanie na diagnozy w specjalistycznych ośrodkach diagnostycznych/szpitalach
Współpraca z sądem, ośrodkami pomocy społecznej, Policją i innymi instytucjami na rzecz dobra dziecka	Zbyt długie pozostawanie małoletnich w pieczy zastępczej pomimo uregulowanej sytuacji prawnej
Wystarczająca liczba miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Zabezpieczanie małoletnich poniżej 10 roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
Dobra współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej	Zbyt mała liczba kandydatów na rodziny adopcyjne i przedłużający się proces adopcji
Bieżąca realizacja postanowień sądowych –zabezpieczenie zdrowia i życia dzieci	Zabezpieczanie dzieci poza limitami w rodzinnych domach dziecka

Dobrze przygotowana kadra do wykonywania zadań z zakresu pieczy zastępczej	Trudności w funkcjonowaniu rodzin zastępczych z uwagi na duże deficyty i obciążenia dzieci przyjmowanych do pieczy
Standaryzacja warunków instytucjonalnej pieczy zastępczej	Trwający proces deinstytucjonalizacji
Wsparcie usamodzielniających się opuszczających pieczę zastępczą	Trudności w pozyskiwaniu mieszkań dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
Funkcjonowanie mieszkania chronionego	Brak mieszkań treningowych w celu przygotowania do samodzielnego życia dzieci opuszczających pieczę
Współpraca z organizatorami pieczy zastępczej z innych powiatów	Deficyt miejsc w pieczy zastępczej
Prowadzenie bezpłatnej grupy psychoedukacyjnej i wsparcia dla rodzin zastępczych	Przeciążenie prowadzących rodzinne domy dziecka
Aplikowanie o dodatkowe środki na rozwój rodzinnych form pieczy i środki Unii Europejskiej w celu realizacji projektów na rzecz rodzin zastępczych i dzieci	Narastające problemy społeczne
Integracja rodzin zastępczych poprzez organizowanie wspólnych imprez, tj. pikników, mikołajek	

SZANSE	ZAGROŻENIA
Udzielenia rodzinom wsparcia w postaci koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	Wypalenie zawodowe pracowników systemu pieczy zastępczej
Sprawny system regulacji sytuacji prawnej dzieci	Kryzys rodziny i zjawisko przemocy domowej
	Brak kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
Podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń i konferencji	Niska motywacja rodziców biologicznych do podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych
Prowadzenie działań promujących pieczę zastępczą	Trudna współpraca z rodzicem biologicznym
Kontynuacja współpracy instytucji pracujących w obszarze pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej	Wypalenie zawodowe wśród rodzin zastępczych
Kształcenie specjalistycznej kadry pomocy społecznej w celu efektywnej pracy z rodziną biologiczną	Brak odpowiedniego wsparcia osób usamodzielniających się po opuszczeniu pieczy zastępczej
Angażowanie społeczeństwa lokalnego do aktywnej współpracy ze środowiskiem systemu pieczy zastępczej	Uzależnienia wśród dzieci i młodzieży
Wypracowanie z gminami powiatu współpracy na rzecz powrotu dzieci do środowiska rodzinnego	Mała liczba asystentów rodziny
	Zbyt duże obciążenie systemu poprzez wzrastającą liczbę dzieci w pieczy zastępczej

4.1 POTRZEBY W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE BRZESKIM

Biorąc pod uwagę analizę SWOT systemu pieczy zastępczej w powiecie brzeskim istotne jest pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Brakuje kandydatów na rodziny zawodowe o charakterze specjalistycznym dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz o charakterze pogotowia opiekuńczego.

Pomimo, iż na terenie powiatu brzeskiego funkcjonują, aż 4 rodzinne domy dziecka to z uwagi na liczbę dzieci przyjmowanych w latach 2021-2023 w wielu przypadkach rodzeństwa, które przyjmowane były poza limitem ustawowym dostrzec można, iż potrzeba kandydatów na prowadzących kolejny rodzinny dom dziecka na terenie powiatu.

Nadal należy kłaść nacisk na wsparcie rodzin zastępczych w funkcjonowaniu, aby mogły one zapewnić prawidłową opiekę dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.

4.2 POTRZEBY W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Biorąc pod uwagę analizę SWOT systemu pieczy zastępczej w powiecie brzeskim pomimo, iż dużym zasobem są placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie powiatu, które zapewniają 100 miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej, to jednak w ostatnich latach dużym problemem jest fakt, iż zapewniają one również opiekę małoletnim poniżej 10 roku życia, które z uwagi na brak możliwości zabezpieczenia w rodzinnej pieczy zastępczej musiały zostać decyzją Sądu umieszczone w instytucjonalnej pieczy.

W powiecie brzeskim trwa proces deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Dotychczas standaryzacji poddane zostały placówki opiekuńczo-wychowawcze w Strzegowie i Skorogoszczy, aby zapewnić małoletnim opiekę i funkcjonowanie w mniejszych grupach, aby nadać im zbliżone do warunków domowych. Dodatkowo w zakresie administracyjnym powstały Centra Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, aby pełniły nadzór administracyjny i finansowy nad funkcjonowaniem placówek. Istotne jest, aby przeprowadzić proces deinstytucjonalizacji również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Brzeg.

Nadal należy kłaść nacisk na wsparcie placówek opiekuńczo-wychowawczych w funkcjonowaniu, aby mogły one zapewnić prawidłową opiekę dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.

5. CELE PROGRAMU

Celem głównym Powiatowego programu na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2024 – 2026 jest rozwijanie i wspieranie istniejącego systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz organizowanie wsparcia wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także osobom usamodzielniającym się.

Realizacja celu głównego to także działania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej i życiowej dziecka przebywającego w pieczy zastępczej oraz podejmowanie działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziców biologicznych.

W systemie wsparcia rodziny dużą rolę odgrywają działania ośrodków pomocy społecznej ukierunkowane na rodziny zagrożone oraz rodziny biologiczne, do których powróciły dzieci z pieczy zastępczej. Zatem szczególnie ważna jest praca asystentów rodziny pomagających rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i wychowywaniu dzieci.

Istotną rolę we wsparciu rodzin zastępczych odgrywają koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, którzy podchodzą do każdej rodziny w sposób indywidualny.

Rozwój systemu pieczy zastępczej w okresie trwania programu oparty musi być o pozyskanie nowych rodzin zastępczych i kandydatów do prowadzenia rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka. Niezbędnym narzędziem w realizacji tego celu będzie prowadzenie kampanii społecznych i medialnych promujących rodzicielstwo zastępcze.

Elementem powiatowego systemu pieczy zastępczej są placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, które mają zapewnić małoletnim należyłą opiekę. Placówki te będą musiały w okresie trwania programu zakończyć prace nad dostosowaniem do standardów jakie obowiązują od 2021 r.

Zakończeniem procesu opieki i wychowania w pieczy zastępczej jest usamodzielnienie wychowanka. Jest to proces zaczynający się od momentu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, trwający do opuszczenia rodziny zastępczej lub placówki. Wspieranie tego procesu przez rodzinę zastępczą, placówkę i powiatowe centrum pomocy rodzinie ma doprowadzić do ekonomicznego i społecznego usamodzielnienia i rozpoczęcia dorosłego życia w sposób odpowiedzialny z zapewnieniem podstaw materialnych samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Wymaga to współpracy rodzin zastępczych i placówek z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz z rodzinami biologicznymi lub najbliższą rodziną wychowanków.

Aby zrealizować cel główny Powiatowego programu na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2024-2026 postawiono następujące cele operacyjne:

1. Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej
2. Wsparcie i rozwój systemu rodzicielstwa zastępczego
3. Standaryzacja placówek opiekuńczo – wychowawczych
4. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę w kierunku zwiększenia szans dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej na powrót do środowiska rodzinnego
5. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

6. Kierunki rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2026 na terenie Powiatu Brzeskiego

CEL OPERACYJNY I:	PROMOCJA I ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ		
Cele szczegółowe/zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
<p>Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej</p> <p>Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, do prowadzenia rodzinnych domów dziecka</p> <p>Prowadzenie kwalifikacji oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka</p>	<p>Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych</p> <p>Liczba pozyskanych kandydatów Liczba utworzonych/ przekształconych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka</p> <p>Liczba osób, które otrzymały pozytywną kwalifikację Liczba przeprowadzonych szkoleń; Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne</p>	<p>Lata 2024–2026</p>	<p>Organy powiatu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, stowarzyszenia</p>

CEL OPERACYJNY II:	WSPARCIE I ROZWÓJ SYSTEMU RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO		
Cele szczegółowe/zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Prowadzenie grup wsparcia, organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka	Liczba zorganizowanych spotkań, przeprowadzonych szkoleń Liczba uczestników szkoleń i osób korzystających ze spotkań grupy wsparcia	Lata 2024 – 2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu, stowarzyszenia, fundacje
Udzielanie dzieciom umieszczonym w pieczy oraz rodzicom zastępczym/prowadzącym rodzinny dom dziecka specjalistycznego wsparcia w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego oraz terapeutycznego	Liczba dzieci i rodzin objętych specjalistycznym wsparciem Liczba specjalistów udzielających wsparcia	Lata 2024 – 2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu, stowarzyszenia i fundacje
Integracja środowiska pieczy zastępczej, m.in. poprzez organizowanie spotkań integracyjnych	Liczba i rodzaj zorganizowanych spotkań integracyjnych	Lata 2024 – 2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu, stowarzyszenia, fundacje
Zapewnienie rodzicom zastępczym wsparcia ze strony koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczyzastępczej Liczba rodzin i osób objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;	Lata 2024 – 2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu

CEL OPERACYJNY III:	STANDARYZACJA PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH		
Cele szczegółowe/zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i/lub interwencyjnego	Liczba utworzonych/standaryzowanych placówek Liczba miejsc w placówkach	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu
Zapewnienie w funkcjonujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych prawidłowej opieki i zaspakajania niezbędnych potrzeb małoletnich	Liczba wychowanków umieszczonych, którym zapewniono całodobową opiekę i wychowanie	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu, dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych
CEL OPERACYJNY IV	WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI WSPIERAJĄCYMI RODZINĘ W KIERUNKU ZWIĘKSZENIA SZANS DZIECKA UMIESZCZONEGO W PIECZY ZASTĘPCZEJ NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO		
Cele szczegółowe/zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Prowadzenie działań ukierunkowanych na powrót dziecka do rodziny biologicznej. Wzmocnienie współpracy z instytucjami świadczącymi działania na rzecz rodziny i wymiana informacji	Liczba posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka dokonanych z udziałem asystenta rodziny Liczba planów pomocy dziecku skonstruowanych we współpracy z asystentem rodziny	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, ośrodki pomocy społecznej, dyrektorzy placówek opiekuńczo – wychowawczych, organy powiatu

CEL OPERACYJNY V:	WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ		
Cele szczegółowe/zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Pomoc w opracowaniu i modyfikowaniu programów usamodzielnienia oraz wspieranie w ich realizacji	Liczba opracowanych i realizowanych programów usamodzielnienia Liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, dyrektorzy placówek opiekuńczo – wychowawczych
Udzielenie pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie	Liczba osób, którym udzielono wsparcia finansowego i rzeczowego	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu
Nabywanie lub podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych, kompetencji społecznych i edukacyjnych	Liczba wychowanków, którzy uczestniczyli w treningach umiejętności społecznych, kursach, szkoleniach, warsztatach mających na celu nabycie lub podniesienie ich kompetencji i wiedzy	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, dyrektorzy placówek opiekuńczo – wychowawczych, powiatowy urząd pracy
CEL OPERACYJNY VI:	WSPARCIE PRACOWNIKÓW SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ		
Cele szczegółowe	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników systemu pieczy zastępczej	Liczba zorganizowanych szkoleń Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach	Lata 2024-2026	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, organy powiatu, stowarzyszenia

7. LIMITY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji z Sądu, gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, uwzględniając realne możliwości finansowe powiatu ustala się roczne limity rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka na lata 2024-2026:

	2024	2025	2026
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	1	2	2
Liczba rodzinnych domów dziecka	4	5	5

Warunkiem zrealizowania limitów rodzin w poszczególnych latach jest zapewnienie w budżetach samorządu środków finansowych na ten cel.

8. BENEFICJENCI PROGRAMU

Powiatowy program na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2024-2026 skierowany jest bezpośrednio do osób i rodzin w szczególności:

- dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
- rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy,
- usamodzielnianych wychowanków oraz opiekunów usamodzielnienia
- kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- kadry placówek opiekuńczo-wychowawczej.

Partnerami w realizacji założeń Powiatowego programu na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2024-2026 są:

- ośrodki pomocy społecznej
- rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinny dom dziecka
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- Policja
- Sąd
- organizacje pozarządowe
- jednostki oświatowe
- służba zdrowia.

9. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie programu opierać się będzie na analizie realizacji założonych wskaźników. Ich spełnienie będzie równoznaczne z osiągnięciem założonych zadań. Dla celów monitoringu wprowadza się następujący wzór tabeli monitorującej:

Lp.	Cel lub zadanie	Termin/okres realizacji	Podmiot realizujący	Podmiot koordynujący	Wartość realizacji
1.					

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Do podstawowych źródeł finansowania Powiatowego programu na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w powiecie brzeskim na lata 2024-2026 należą:

1. środki z budżetu powiatu,
2. dotacje oraz środki pozabudżetowe pozyskanych z innych źródeł (m.in. w ramach dotacji oraz grantów projektowych w ramach funduszy europejskich)
3. środki z budżetu samorządów gminnych (art.191 ust.8 ustawy), budżetu innych powiatów (art. 191 ust.4 ustawy – z porozumień), odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

UZASADNIENIE

do Uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim na lata 2024-2026.

Zgodnie z treścią art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim, przyjęto Uchwałą Nr XXXIII/248/2021 Rady Powiatu w Brzegu z dnia 16 grudnia 2021 r. na lata 2021-2023 i był on realizowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu.

Kolejny Program powinien być przygotowany i przyjęty przez Radę Powiatu Brzeskiego na początku 2024 r. po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, które trwają około dwóch tygodni. Termin ten nie został jednak dochowany z powodu trudności, z jakimi borykał się organizator rodzinnej pieczy zastępczej, a w szczególności:

Liczne kontrole przeprowadzane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu oraz jednostkach podległych od początku 2024 r. tj.

- 1) kontrola kompleksowa w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Dom Nad Rzeką” w Skorogoszczy w zakresie przestrzegania w placówce standardu opieki i wychowania, zapewnienia standardu usług w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych wychowanków, przestrzegania praw dziecka oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami,
- 2) kontrola w PCPR w Brzegu w dniu 24 lutego 2024 r. w przedmiocie podejmowania działań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu względem małoletniej A.C. w zakresie realizacji postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej,
- 3) kontrola doraźna w PCPR w dniu 3 lipca 2024 r., w zakresie realizacji zadania zleconego, określonego w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W tym okresie organ skupił swoje działania na wykonywaniu licznych zaleceń pokontrolnych m.in. przygotowanie projektu regulaminu organizacyjnego PCPR, projektu

uchwały dot. odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Należy mieć na uwadze także postępowania dotyczące umieszczenia małoletnich obywateli Ukrainy w Domu Dziecka Nr 1 w Brzegu, które toczą się od 2023 r. przed Wojewodą Opolskim, Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej oraz Sądem Rejonowym w Brzegu.

Jednocześnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu od lutego 2024 r. podejmowało działania w celu przygotowania i wdrożenia standardów ochrony małoletnich, o których mowa w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Obowiązek wprowadzenia wyżej wymienionych standardów musiał być zrealizowany w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tzw. ustawy Kamilka - czyli do 15 sierpnia 2024 r. w tym okresie dostosowywano działalność PCPR oraz podległych placówek do zgodności z ustawą.

Na uwadze należy mieć także stan zagrożenia powodziowego, który został ogłoszony na terenie naszego powiatu. Taka sytuacja spowodowała, że organ musiał skupić w znacznej mierze swoje działania na pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej. Dodatkowo Powiat Brzeski przystąpił do realizacji Modułu I oraz Modułu II programu PFRON pod nazwą „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Realizatorem jest PCPR w Brzegu. Wnioski w tym zakresie nadal są przyjmowane.

Powiatowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim musi być poddany konsultacjom społecznym. W dniu 12.11.2024 r. na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu ogłoszono informację, że w zakładce „Konsultacje społeczne” został przedstawiony “Powiatowy program na rzecz rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024 – 2026”. Opinie i uwagi do przedstawionego Programu można było przekazać drogą elektroniczną na adres mailowy: sekretariat@pcprbrzeg.pl lub pisemnie na adres PCPR: 49-300 Brzeg, ul. Kard. Wyszyńskiego 23 w terminie do dnia 26.11.2024 r. Nie wpłynęły żadne uwagi ani propozycje.

Nowy Program na Rzecz Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Brzeskim na lata 2024-2026 jest kontynuacją poprzedniego Programu. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada, że program ma być opracowany na trzy lata i ma dotyczyć rozwoju pieczy zastępczej, plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany

rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uchwała nie jest aktem prawa miejscowego i nie podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.